

Nr 158.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar angående anslag för budgetåret 1947/48 under V a huvudtiteln till brandväsendet jämte i ämnet väckt motion.

(4:e avd.)

Sedan statsverkspropositionen avlämnats, har Kungl. Maj:t i särskilda propositioner framlagt förslag om socialdepartementets uppdelning, vilket förslag riksdagen numera bifallit.

Statsutskottet behandlar här nedan de i statsverkspropositionen under sjätte huvudtiteln anmälda anslagsfrågor, som beröra det nya inrikesdepartementets verksamhetsområde.

Brandväsendet.

1:o **Statens brandinspektion: Avlöningar.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under sjätte huvudtiteln (punkt 68, s. 221) föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde bli riksdagen förelagd, till Statens brandinspektion: Avlöningar för budgetåret 1947/48 beräkna ett förslagsanslag av 103 500 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 247, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för den 18 april 1947, föreslagit riksdagen att till Statens brandinspektion: Avlöningar å riksstaten under V a huvudtiteln för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 103 500 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag innebär höjning för nästa budgetår av förevarande anslag med 500 kronor, avseende ersättning till vikarier för länsbrandinspektörerna.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag. Utskottet får alltså hemställa,

Utskottet.

att riksdagen må till *Statens brandinspektion: Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 103 500 kronor.

2:o **Statens brandinspektion: Omkostnader.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (bilagan sjätte huvudtiteln, punkt 69, s. 221 och 222), som inne-

bär höjning av förevarande anslag för nästa budgetår med 3 500 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens brandinspektion: Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 61 000 kronor.

3:o) **Statens brandskola: Avlöningar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 70, s. 222—224), vilket innebär uppräknig av anslagsbeloppet för nästa budgetår på grund av den allmänna löneregleringen och regleringen av befordringsgången för biträdespersonal, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna följande avlöningsstat för statens brandskola, att tillämpas tills vidare från och med budgetåret 1947/48:

Avlöningsstat.	Kronor
1. Avlöning till ordinarie tjänsteman, <i>förslagsvis</i>	16 800
2. Avlöningar till icke-ordinarie personal, <i>förslagsvis</i> ..	65 000
3. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	2 200
	Summa kronor 84 000;

b) till *Statens brandskola: Avlöningar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 84 000 kronor.

4:o) **Statens brandskola: Omkostnader.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 71, s. 224 och 225), vilket innebär anslagshöjning för nästa budgetår med 7 800 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Statens brandskola: Omkostnader* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 55 200 kronor.

5:o) **Bidrag till svenska brandskyddsföreningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 72, s. 225) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till svenska brandskyddsföreningen* för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 2 000 kronor.

6:o) **Bidrag till svenska brandkårernas riksförbund.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 73, s. 225 och 226) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till svenska brandkårernas riksförbund* för budgetåret 1947/48 anvisa ett anslag av 5 000 kronor.

7:o) **Bidrag till förebyggande och släckning av brand.** Kungl. Maj:t har (punkt 74, s. 226—229) föreslagit riksdagen att till Bidrag till förebyggande och släckning av brand för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 340 000 kronor.

Förevarande anslag är i gällande riksstat uppfört med 295 000 kronor.

Civilförsvarsstyrelsen har beräknat anslagsbehovet för nästa budgetår till 340 000 kronor.

Riksbrandinspektören har uppgjort ett utkast till ny kungörelse angående ersättning för deltagande i släckning av skogsbrand m. m. Till grund för utkastet ha legat dels av riksbrandinspektören tidigare upprättat förslag till ändrad lydelse av nu gällande kungörelse i ämnet (SFS 744/1938), dels ock från samtliga länsstyrelser och skogsstyrelsen infordrade yttranden över förslaget.

Riksbrandinspektören har inledningsvis erinrat om, att enligt nuvarande bestämmelser ersättning för deltagande i släckning av skogsbrand ej må utgivas för de första åtta timmarna av deltagandet. Med hänsyn till att skyldigheten att utan ersättning deltaga i släckning av skogsbrand huvudsakligen drabbade en så liten samhällsgrupp, att skyldigheten knappast kunde betecknas såsom allmänt medborgerlig, hade föreslagits, att dylik skyldighet endast borde avse första timmen. För undvikande av att ersättningsanspråk framställdes till följd av deltagande i släckning av skogsbränder av allenast ringa omfattning syntes dock ersättning icke böra utgå redan från och med den första timmen.

Riksbrandinspektören har vidare framhållit, att enligt gällande kungörelse ersättning finge utgå för kommunal eller därmed jämförlig brandkårs ingripande för släckning av skogseld utom samhället. Det syntes skäligt, att ersättning av statsmedel alltjämt finge utgå till den kommun, vari branden timat, då kommunal brandstyrka från annan kommun eller då frivillig brandkår ingrepe vid släckning av skogsbrand. Med tanke på skogsbrandskyddets betydelse ur nationalekonomisk synpunkt syntes det emellertid lämpligt, att ersättning av statsmedel jämväl finge utgå åt kommunal brandstyrka eller frivillig brandkår vid släckning av skogsbrand inom den egna kommunen. I annat fall kunde följden bliva, att man i stället för att kalla på ortens brandkår tillkallade grannkommunens eller att brandkår icke alls tillkallades. Ersättning av statsmedel syntes dock icke böra utgå för det fall, att kostnaderna för släckningen varit av allenast ringa omfattning. Vidare borde ersättning som regel icke utgå för kommunal brandstyrkas ingripande inom egen kommun, därest denna vore hänförlig till brandstadgans avdelning I. Ersättningen till kommunal brandstyrka eller frivillig brandkår borde utgå jämväl för första timmen av deltagandet.

Med tillstyrkande av civilförsvarsstyrelsens hemställen i fråga om anslagsbeloppets storlek för nästa budgetår har *departementschefen* anført följande beträffande riksbrandinspektörens författningsutkast.

Civilförsvarsstyrelsen har beräknat, att behovet av medel till ersättningar för släckning av skogseld kommer att bliva 25 000 kronor högre för nästa budgetår än för innevarande budgetår, därest riksbrandinspektörens förutnämnda författningsutkast lägges till grund för en ny kungörelse i ämnet. Vad angår skyldigheten att utan ersättning deltaga i släckning av skogsbrand torde denna böra bestämmas på samma sätt som för personal i det allmänna civilförsvaret (SFS 546/1944). Om deltagandet i släckning pågår minst två timmar, bör ersättning sålunda utgå för hela den tid vederbörande deltagit. Ersätt-

ning bör däremot icke utgå för kortare tid än två timmar. Den ändring av riksbrandinspektörens förslag, som jag här förordat, torde icke medföra någon mera väsentlig ökning av medelsbehovet. Vad angår ersättningen till kommunal brandstyrka eller frivillig brandkår torde ersättningsrätten i enlighet med riksbrandinspektörens förslag böra utsträckas till att avse jämväl släckning inom den egna kommunen. Jag har för avsikt att framdeles, sedan riksdagen meddelat sitt beslut i anslagsfrågan, anmäla frågan om utfärdande av ändrade ersättningsbestämmelser. Därest riksdagen ej finner anledning till erinran däremot, torde det få ankomma på Kungl. Maj:t att vidtaga de ändringar i övrigt i gällande författning, vilka må befinnas erforderliga. Därvid torde jämväl frågan om ändring av kungörelsen angående ersättning för skada till följd av arbete vid släckning av annan eldsvåda än skogseld m. m. få upptagas till avgörande. Utan hinder av att medel för ändamålet ej inräknats i anslaget för innevarande budgetår, torde de nya bestämmelser, som kunna komma att utfärdas, få tillämpas redan före ingången av budgetåret 1947/48.

Utskottet.

Kungl. Maj:ts förslag i fråga om storleken av medelsanvisningen under förevarande anslag för nästa budgetår tillstyrkes av utskottet.

Vad chefen för kommunikationsdepartementet i samband med anmälan av anslagsäskandet anfört och förordat har icke föranlett någon erinran från utskottets sida.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Bidrag till förebyggande och släckning av brand* för budgetåret 1947/48 anvisa ett förslagsanslag av 340 000 kronor.

8:o) **Bidrag till kommuner för inköp av motorbrandsprutor.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 75, s. 229—231) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till kommuner för inköp av motorbrandsprutor* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 270 000 kronor.

9:o) **Bidrag till kommuner för inköp av brandslang.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 76, s. 231—234), vilket innebär höjning av förevarande anslag för nästa budgetår med 20 000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till kommuner för inköp av brandslang* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

10:o) **Bidrag till kommuner för anläggande av branddammar.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 77, s. 234) och under erinran, att samma belopp anvisats för innevarande budgetår, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till kommuner för anläggande av branddammar* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

11:o) **Bidrag till kommuner för uppförande av brandstationer.** Kungl. Maj:t har (punkt 78, s. 234 och 235) föreslagit riksdagen att till Bidrag till kommuner för uppförande av brandstationer för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kronor.

Till detta ändamål ha för budgetåren 1945/46 och 1946/47 anvisats reservationsanslag om 100 000 kronor respektive 400 000 kronor. De grunder, enligt vilka statsbidrag utgå, regleras genom kungörelsen den 13 oktober 1944 (nr 697) angående statsbidrag till uppförande av brandstationer. Sådant statsbidrag kan utgå med högst en tredjedel av kostnaden. Bidraget är dock maximerat till 6 000 kronor. Beträffande villkoren i övrigt torde få hänvisas till kungörelsen.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herrar *Lindahl* och *Pettersson* i Degerfors väckt motion (II: 147), däri föreslagits sådan ändring av gällande bestämmelser, att statsbidragen till kommuner för uppförande av brandstation skola kunna utgå med ett maximalt belopp av 25 000 kronor, dock att statsbidraget icke må uppgå mer än till högst en tredjedel av byggnadskostnaderna.

Beträffande de skäl, motionärerna åberopat till stöd för sitt förslag, får utskottet hänvisa till motionen.

Enligt gällande grunder må statsbidrag beviljas kommun till uppförande av brandstation intill en tredjedel av kostnaden, dock högst 6 000 kronor. Motionsvis har yrkats, att bidraget skall bibehållas vid en tredjedel av kostnaden men kunna utgå med högst 25 000 kronor. Ett bifall till motionen skulle såvitt utskottet kan finna föranleda att nu ifrågavarande anslag skulle behöva uppräknas till det fyrdubbla. Utskottet är icke berett att i nu förevarande situation förorda en dylik uppräkning. Utskottet hemställer,

Utskottet.

a) att riksdagen må till *Bidrag till kommuner för uppförande av brandstationer* för budgetåret 1947/48 anvisa ett reservationsanslag av 400 000 kronor;

b) att motionen II: 147 icke må av riksdagen bifallas.

Stockholm den 30 maj 1947.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Gränebo, Larsson, Karl Andersson, André, Gustaf Karlsson, Manner-skantz, Gillström, Gustav Emil Andersson och fröken Osvald; samt

från andra kammaren: herrar Eriksson i Stockholm, Svensson i Grönvik, Ward, Malmborg i Skövde, Bergström, Falla, Rubbestad, Lindholm, Holmström, Thapper, Persson i Vinberg och Jansson i Kalix.